

PROTOKÓŁ
z posiedzenia Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP
Uniwersytet warmińsko-Mazurski w Olsztynie
16 czerwca 2023 r.

W posiedzeniu udział wzięli:

Członkowie UKF KRUP:

- dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM - UWM w Olsztynie - Przewodniczący,
- dr hab. Jacek Batóg, prof. US - Uniwersytet Szczeciński,
- dr hab. Zbigniew Bukowski, prof. nadzw. - UKW w Bydgoszczy,
- dr Artur Chełstowski - Uniwersytet Warszawski,
- prof. dr hab. Michał Daszykowski - Uniwersytet Śląski w Katowicach,
- prof. dr hab. Elżbieta Feret - Uniwersytet Rzeszowski,
- mgr Sławomir Głowacki - Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu,
- prof. dr hab. Jarosław Karpacz - Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach,
- o. mgr Arkadiusz Maciołek OFM - Uniwersytet Papieski Jana Pawła II w Krakowie,
- dr hab. Rafał Matwiejczuk, prof. UO - Uniwersytet Opolski,
- dr hab. Jarosław Matwiejuk, prof. UWB - Uniwersytet w Białymstoku,
- dr hab. Andrzej Pieczyński, prof. UZ - Uniwersytet Zielonogórski,
- prof. dr hab. Konrad Raczkowski - UKSW w Warszawie,
- prof. dr hab. Mirosław Szreder - Uniwersytet Gdański,
- prof. dr hab. Grzegorz Urbanek - Uniwersytet Łódzki,
- prof. dr hab. Tadeusz Wallas - Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu.

Obecni byli również:

1. dr hab. Jerzy A. Przyborowski, prof. UWM - JM Rektor UWM w Olsztynie,
2. Jarosław Oliwa - Dyrektor Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Edukacji i Nauki,
3. mgr Dominika Wendt - Kierownik Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego,
4. mgr Marzena Wojtaszko - Kwestor Uniwersytetu Gdańskiego.

Otwierając kolejne posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM serdecznie powitał zebranych, a w szczególności dr. hab. Jerzego Przyborowskiego, prof. UWM - JM Rektora UWM oraz Jarosława Oliwę - Dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów w Ministerstwie Edukacji i Nauki. Następnie Przewodniczący Komisji przedstawił porządek posiedzenia i przekazał głos Rektorowi UWM w Olsztynie dr. hab. Jerzemu Przyborowskiemu, prof. UWM.

Dr hab. Jerzy A. Przyborowski, prof. UWM serdecznie powitał zebranych. Następnie JM Rektor krótko omówił strukturę i główne obszary działalności Uczelni. Rektor zaznaczył, że program posiedzenia Komisji zawiera dwa, niezwykle istotne punkty, tj. informację o podziale

subwencji na 2023 rok oraz analizę rocznego raportu Komisji o sytuacji ekonomicznej uniwersytetów.

Dr hab. Jerzy A. Przyborowski, prof. UWM zwrócił uwagę, że przy dynamicznie zmieniającej się sytuacji makroekonomicznej koszty utrzymania uczelni rosną znacznie szybciej, niż uzyskane przychody.

JM Rektor wyraził nadzieję na konstruktywną, merytoryczną dyskusję oraz życzył członkom Komisji, miłego pobytu w Olsztynie i zachęcił do korzystania z rekreacyjnych walorów kortowskiego kampusu.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM w imieniu Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP przekazał list gratulacyjny prof. Jerzemu Węclawskiemu z okazji Jubileuszu 70-lecia urodzin i 45-lecia pracy naukowej.

Prof. dr hab. Jerzy Węclawski podziękował za pamięć i życzenia. Dodał również, że z Uniwersytecką Komisją Finansowa jest związany od 2005 roku (z przerwą 1 kadencji), a praca w Komisji zawsze odbywała się w przyjaznej atmosferze.

Przewodniczący Komisji przeszedł do roboczej części posiedzenia i poprosił o zabranie głosu Jarosława Oliwę - dyrektora Departamentu Budżetu i Finansów MEiN.

Ad. 1. Finansowanie nauki i szkolnictwa wyższego oraz podział subwencji

Dyrektor Jarosław Oliwa podziękował za kolejne zaproszenie do wzięcia udziału w posiedzeniu UKF. Następnie wyjaśnił, że późny podział ministerialnej subwencji spowodowany był zmianą współczynników kosztochłonności oraz decyzjami o utworzeniu dwóch nowych uczelni akademickich (Akademia Płocka i Akademia Kaliska).

Dyrektor Oliwa przedstawił i omówił prezentacje pn. „Wyniki algorytmu 2023 r. - IDUB” oraz „Wyniki algorytmu 2023 r. - Uniwersytety”.

Dyrektor J. Oliwa zwrócił uwagę na wskaźnik SSR, będący częścią parametru studenckiego. Większość uniwersytetów ma ten wskaźnik poniżej poziomu normatywnego. W grupie uniwersytetów badawczych średnia wartość wskaźnika SSR wynosiła 9,70, a wartość najbardziej zbliżoną do przyjętego optimum uzyskał Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu. Najniższe wartości odnotowały natomiast UMK w Toruniu (8,5) i Uniwersytet Jagielloński w Krakowie (8,19). W grupie uczelni akademickich średnia wartość tego wskaźnika wyniosła 11,45. Wartość najbardziej zbliżoną do optimum (13) uzyskał Uniwersytet Rzeszowski, a najniższą zanotował Katolicki Uniwersytet Lubelski Jana Pawła II w Lublinie.

Średnia ważona wskaźników kosztochłonności kształcenia w grupie uczelni badawczych (po wprowadzonej zmianie) wyniosła 1,67. Natomiast w przypadku uczelni akademickich było to 1,76. Zmiana współczynników kosztochłonności kształcenia okazała się korzystna dla grupy uniwersytetów prowadzących mniej kosztochłonne kierunki kształcenia.

Na całym parametrze studenckim w grupie uniwersytetów należących do IDUB zyskał jedynie Uniwersytet Mikołaja Kopernika w Toruniu.

W grupie uczelni akademickich na parametrze studenckim w porównaniu do roku poprzedniego zyskało sześć Uniwersytetów (UR, UJK, UPJPII, UP, UKSW, UKW).

Splaszczenie współczynników kosztochłonności badań w grupie uczelni badawczych okazało się korzystne dla wszystkich uniwersytetów. Wprowadzona zmiana podobnie zadziałała w grupie uczelni akademickich, gdzie najbardziej zyskały uczelnie ekonomiczne, a zaraz za nimi znalazły się uniwersytety klasyczne.

Dyrektor Jarosław Oliwa zwrócił uwagę, że w składniku badawczym uwzględniana jest zarówno kosztochłonność, jak i kategoria naukowa. Wbrew ogromnym oczekiwaniom związanym ze zmianami kategorii naukowych okazało się, że w przypadku uczelni należących do IDUB kosztochłonność zdecydowanie mocniej wpływa na składnik badawczy niż kategoria naukowa. Jediną uczelnią, która zyskała na tym składniku był Uniwersytet Jagielloński w Krakowie.

W przypadku uniwersytetów należących do grupy akademickich, na parametrze badawczym zyskały trzy Uniwersytety (UwB, UKSW i UŚ).

W przypadku składnika kadrowego w grupie uczelni badawczych wszystkie uniwersytety zyskały. Podobna sytuacja wystąpiła w grupie uczelni akademickich (nieznacznie stracił jedynie Uniwersytet Warmińsko-Mazurski w Olsztynie).

Na zakończenie Dyrektor Jarosław Oliwa podsumował wyniki podziału subwencji. Dodał, że nie dotyczą one wysokości otrzymanej subwencji, a jedynie stopnia dostosowania uczelni do poszczególnych składników algorytmu. W grupie uczelni badawczych najlepiej wypadł Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, natomiast w grupie uczelni akademickich był to Uniwersytet Kardynała Stefana Wyszyńskiego w Warszawie.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM podziękował Dyrektorowi Jarosławowi Oliwie za wystąpienie i szczegółowe przedstawienie prezentowanych informacji.

Prezentacje Dyrektora Jarosława Oliwy stanowią załączniki do protokołu.

Ad. 2. Prezentacja raportu pt. „Analiza ekonomiczna Uniwersytetów publicznych w latach 2019-2022”

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poprosił prof. dr. hab. Mirosława Szredera o przedstawienie i omówienie prezentacji związanej z raportem pn. „*Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych za lata 2019-2022*”.

Prof. dr hab. Mirosław Szreder (Uniwersytet Gdański) poinformował, że przygotowany po raz dziewiętnasty doroczny raport Komisji zawiera informacje o sytuacji w 20 klasycznych uniwersytetach publicznych i obejmuje lata 2019-2022, czyli od momentu zmiany sposobu finansowania uczelni wprowadzonej na mocy ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce z dnia 18 lipca 2018 r.

Wartość subwencji przyznanych uniwersytetom w 2022 roku wyniosła łącznie 6 602 018 tys. zł. W stosunku do roku poprzedniego nominalna wartość subwencji wzrosła zaledwie o 0,3%. Subwencja stanowiła przeciętnie 69% ogółu przychodów z podstawowej działalności operacyjnej.

Siedem z dwudziestu analizowanych uniwersytetów otrzymało w 2022 roku subwencję wyższą niż w roku poprzednim.

Drugim co do wielkości źródłem przychodów uczelni są pozasubwencyjne przychody z działalności badawczej, których udział w 2022 roku stanowił 13,5% (w roku 2019 było to 10,3%).

Opłaty za świadczone usługi edukacyjne stanowiły 6% przychodów z podstawowej działalności operacyjnej. Udział ten w analizowanym okresie nie uległ zmianie, podobnie jak udział tzw. pozostałych przychodów z podstawowej działalności operacyjnej, który w 2022 roku wyniósł 7,4%.

W ostatnich latach koszty funkcjonowania uniwersytetów rosły znacznie szybciej niż przychody z podstawowej działalności operacyjnej. W 2022 w stosunku do roku poprzedniego koszty były wyższe o 16,2%. W tym samym czasie przychody z podstawowej działalności operacyjnej wzrosły zaledwie o 8,5%.

Wśród kosztów rodzajowych niezmiennie najwyższy udział mają wynagrodzenia z pochodnymi - 72,5%. W ostatnich dwóch latach wzrosły koszty zużycia materiałów i energii z 6,8% w 2019 roku do 7,8% w 2022 roku. Koszty zużycia samej energii wzrosły w przeciągu trzech lat aż o 44%.

Liczba studiujących w 2022 roku zmniejszyła się o 13 490 studentów, czyli o 4,1% w stosunku do roku poprzedniego. Niemal we wszystkich uczelniach zmniejszyła się liczba studentów studiów stacjonarnych (poza UJK w Kielcach i UKSW w Warszawie). Tendencja

spadkowa utrzymuje się również w przypadku studentów studiów niestacjonarnych, z wyjątkiem UKW w Bydgoszczy, gdzie w 2022 roku nieznacznie wzrosła liczba osób podejmujących kształcenie na tego rodzaju studiach.

W szkołach doktorskich wszystkich dwudziestu uniwersytetów kształcą się obecnie 6 145 osób. Liczba doktorantów w poszczególnych uczelniach w 2022 roku była bardzo zróżnicowana (od 30 do niemal 1270 osób).

W 2022 roku w dwudziestu klasycznych uniwersytetach pracowało 57 301 osób, w tym 31 617 nauczycieli akademickich, którzy stanowili 55,2% ogółu zatrudnionych. Zmiany w liczbie i strukturze zatrudnionych nie były znaczące w porównaniu do roku poprzedniego.

Przeciętne roczne wynagrodzenie brutto wyniosło w 2022 roku 91 546 zł i było o 4,3% wyższe niż w roku poprzednim. Wzrost płac był wyraźnie niższy od inflacji, co oznacza, że płace realne w 2022 roku znacząco spadły.

Średnia wysokość nakładów na inwestycje i zakupy inwestycyjne dla wszystkich uniwersytetów wyniosła w 2022 roku ok. 45,4 mln zł, podczas gdy rok wcześniej było to 43,6 mln zł. Największym ich źródłem były dotacje celowe, stanowiące 53% nakładów inwestycyjnych.

W 2022 roku sumaryczny wynik finansowy uniwersytetów był dodatni i wyniósł 294,9 mln zł, podczas gdy w 2019 roku był on dwukrotnie wyższy. W roku 2022 trzy spośród dwudziestu uniwersytetów zanotowały stratę.

Znacznie gorzej wypadł wynik na podstawowej działalności operacyjnej, gdzie stratę odnotowało aż szesnaście uniwersytetów. Oznacza to, że sprzedaż elementów majątku trwałego ma nadal znaczący wpływ na ogólny dodatni wynik finansowy uniwersytetów.

Prezentacja prof. dr hab. Mirosława Szredera pn. „Analiza ekonomiczna uniwersytetów publicznych za lata 2019-2022” stanowi załącznik do protokołu.

Przewodniczący UKF i prof. dr hab. Mirosław Szreder złożyli podziękowania mgr Dominice Wendt (kierownicze Działu Kontrolingu Uniwersytetu Gdańskiego) za przygotowanie raportu i prezentacji, a członkom Komisji za dostarczenie materiałów źródłowych.

Ad. 3. Informacja o aktualnej sytuacji finansowej uniwersytetów

Członkowie Komisji wymienili informacje o aktualnej sytuacji finansowej Uniwersytetów. Z kolejnych wypowiedzi wynikało, że sytuacja finansowa Uczelni pogarsza się, głównie ze względu na wzrost poziomu płacy minimalnej oraz drastyczny wzrost kosztów z tytułu opłat za media i usługi zewnętrzne.

W wyniku dyskusji ustalono, że do poprawy sytuacji finansowej uniwersytetów niezbędne jest zwiększenie nakładów na naukę i szkolnictwo wyższe.

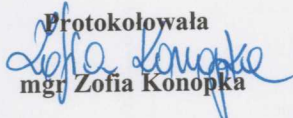
Ad. 4. Sprawy organizacyjne i wniesione

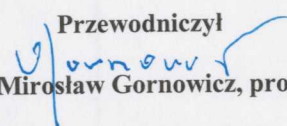
Mgr Sławomir Głowacki poinformował, że (w związku z przejściem na emeryturę) uczestniczy w posiedzeniu UKF po raz ostatni. Kwestor Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu podziękował za współpracę podkreślając, że spotkania w gronie członków Komisji przebiegały zawsze w przyjaznej atmosferze, choć tematyka posiedzeń niekiedy bywała trudna.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM w imieniu wszystkich zebranych podziękował Sławomirowi Głowackiemu za merytoryczny udział w pracach Komisji, życzył dobrego zdrowia i dalszej wszechstronnej aktywności.

Dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM poinformował, że kolejne posiedzenie Komisji odbędzie się w dniach 26-28 października w Uniwersytecie Zielonogórskim.

Następnie Przewodniczący UKF podziękował zebranych za udział w obradach i zamknął dziewiąte w kadencji 2020-2024 posiedzenie Uniwersyteckiej Komisji Finansowej KRUP.

Protokolowała

mgr Zofia Konopka

Przewodniczył

dr hab. Mirosław Gornowicz, prof. UWM